

NARODOWY
BANK POLSKI

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

III kwartał 2026 r.

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

III kwartał 2026 r.

Podsumowanie wyników ankiety

W II kwartale 2026 r. banki złagodziły kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, głównie pod wpływem wzrastającej presji konkurencyjnej. Jednocześnie ustabilizowały się kryteria udzielania kredytów dla gospodarstw domowych. Banki łagodziły warunki kredytowania przez zmniejszanie marży kredytowej. Jednocześnie banki zaobserwowały wzrost popytu na wszystkie rodzaje kredytów.

W III kwartale 2026 r. banki zamierzają zaostrzyć kryteria udzielania kredytów dla gospodarstw domowych i złagodzić je wobec MSP. Banki oczekują wzrostu popytu na kredyty dla dużych przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych.

Kredyty dla przedsiębiorstw

Polityka kredytowa: łagodzenie kryteriów udzielania kredytów dla przedsiębiorstw pod wpływem presji konkurencyjnej ze strony innych banków i niebankowych instytucji finansowych; złagodzenie większości warunków kredytowych, m.in. obniżenie marży kredytowej i wydłużenie maksymalnego okresu kredytowania.

Popyt na kredyt: wzrost popytu w wyniku zwiększenia zapotrzebowania na finansowanie zapasów oraz kapitału obrotowego i środków trwałych (inwestycji).

Oczekiwania na III kwartał 2026 r.: utrzymanie dotychczasowej polityki kredytowej wobec dużych przedsiębiorstw przy jednoczesnym złagodzeniu jej wobec MSP; wzrost popytu na kredyty ze strony dużych przedsiębiorstw i spadek ze strony sektora MSP.

Kredyty mieszkaniowe

Polityka kredytowa: utrzymanie kryteriów udzielania kredytów motywowane wzrostem presji konkurencyjnej; zmniejszenie marży kredytowej.

Popyt na kredyt: wzrost popytu pod wpływem prognoz sytuacji na rynku mieszkaniowym i łagodzenia warunków udzielania kredytów mieszkaniowych, ale również spadku wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania, zwłaszcza oszczędności gospodarstw domowych.

Oczekiwania na III kwartał 2026 r.: zaostrzenie polityki kredytowej i wzrost popytu.

Kredyty konsumpcyjne

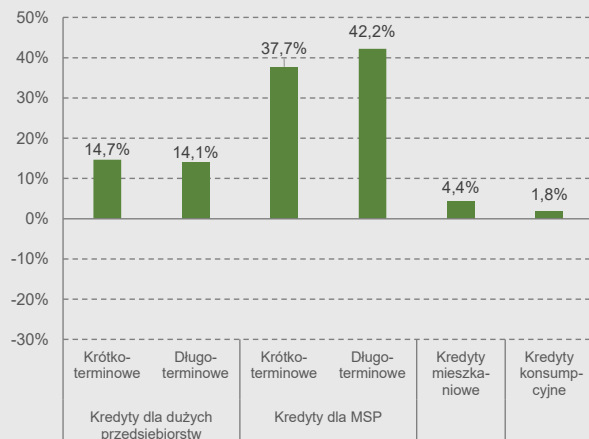
Polityka kredytowa: stabilizacja kryteriów udzielania kredytów i jednocześnie złagodzenie warunków udzielania kredytów (m.in. zmniejszenie marży kredytowej i pozaodsetkowych kosztów kredytu) motywowane głównie presją konkurencyjną ze strony innych banków.

Popyt na kredyt: wzrost popytu m.in. w wyniku dotychczasowego złagodzenia warunków i kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych oraz zwiększenia zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku.

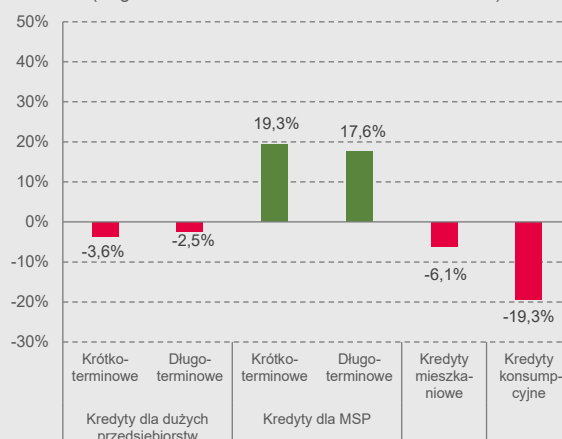
Oczekiwania na III kwartał 2026 r.: zaostrzenie polityki kredytowej i wzrost popytu.

Kryteria polityki kredytowej

Kryteria polityki kredytowej w II kw. 2026 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrenie na czerwono)

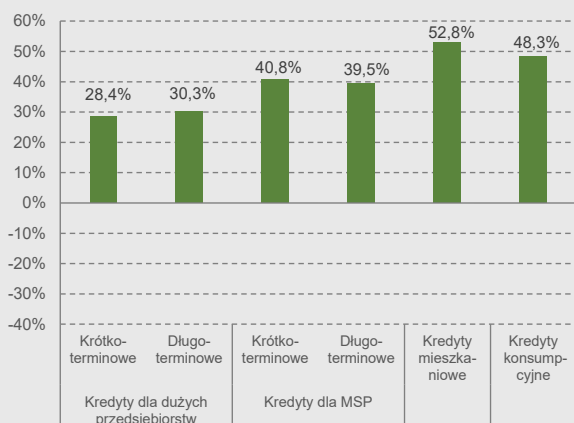

Kryteria polityki kredytowej
- przewidywania na III kw. 2026 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrenie na czerwono)

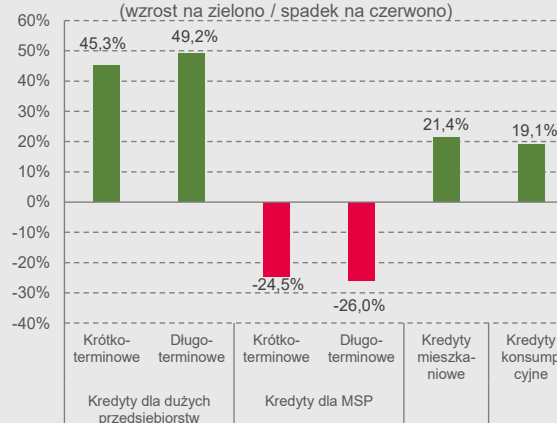

Popyt na kredyty

Popyt na kredyty w II kw. 2026 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Popyt na kredyty
- przewidywania na III kw. 2026 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Wstęp

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów obejmują parametry umowy kredytu, w tym marżę odsetkową, pozaodsetkowe koszty kredytu, wymagane zabezpieczenia, a także określane przez bank limity, takie jak maksymalna kwota kredytu i maksymalny okres kredytowania.

Niniejsza edycja raportu przedstawia tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w II kwartale 2026 r., a także przewidywania banków na III kwartał 2026 r.

Ankieta została przeprowadzona na początku lipca 2026 r. wśród 23 banków, których łączny udział w portfelu należności sektora bankowego od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych wynosi około 89%. Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy.

Wyniki ankiety prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków na wszystkie pytania są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie.

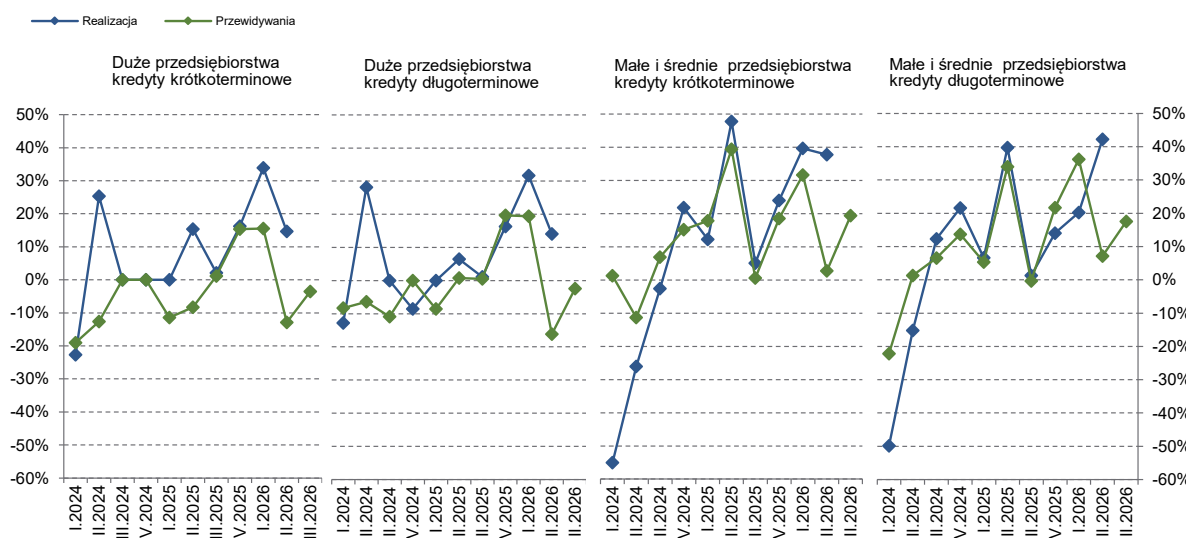
Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi, a następnie procentu netto, czyli różnicy między odpowiedziami obrazującymi przeciwne tendencje. Dodatkowo publikowana jest alternatywna miara odpowiedzi banków w postaci „wskaźnika rozproszenia”, definiowanego jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”. Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto. Zgodnie z przyjętą metodyką słowa określające ilość (większość, połowa, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków” należy więc rozumieć jako „ważona udziałami w rynku większość banków”. Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Wartości miar procenta netto i wskaźnika rozproszenia dotyczących poszczególnych pytań zamieszczone są na stronie internetowej NBP w osobnych plikach możliwych do pobrania.

Kredyty dla przedsiębiorstw

W II kwartale 2026 r. banki ponownie złagodziły kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (procent netto dla kredytów krótko- i długoterminowych odpowiednio: 15% i 14% w przypadku dużych przedsiębiorstw oraz 38% i 42% dla sektora MSP, zob. wykres 1). Nastąpiło to pomimo wcześniejszych zapowiedzi braku zmian lub niewielkiego zaostrzenia kryteriów kredytowania.

Wykres 1. Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

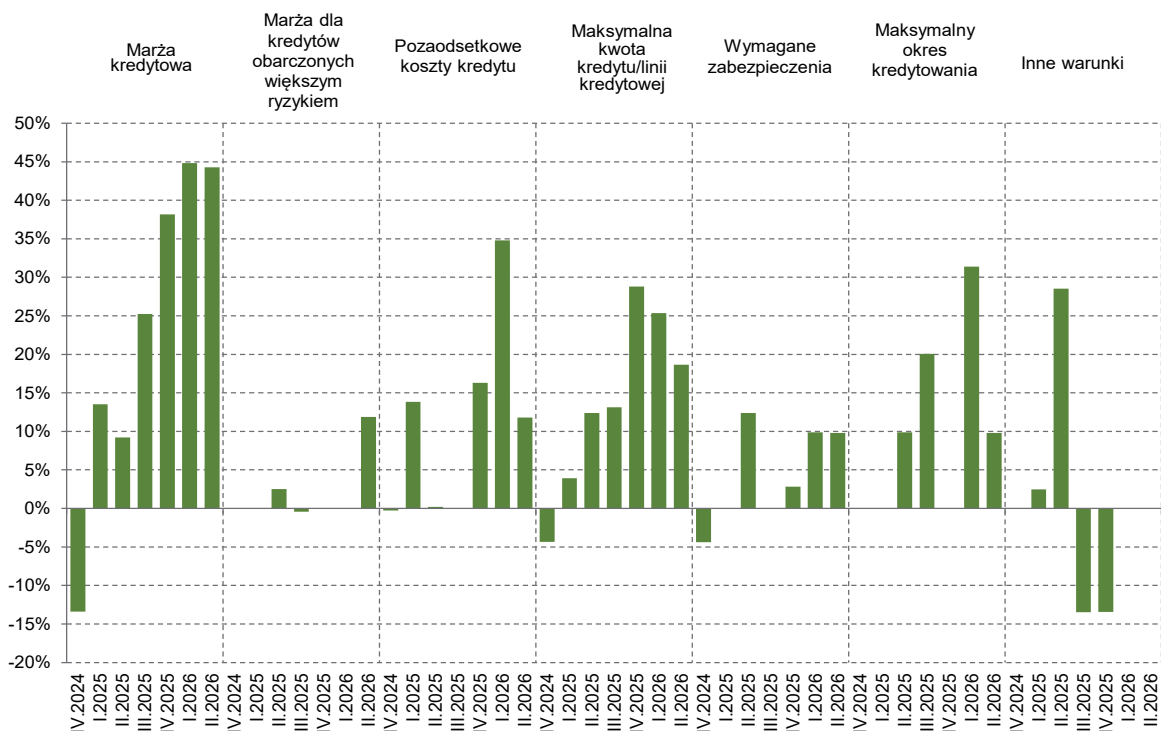

Wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają *procent netto*. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrzenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metodyki obliczeń zawiera Załącznik 1.

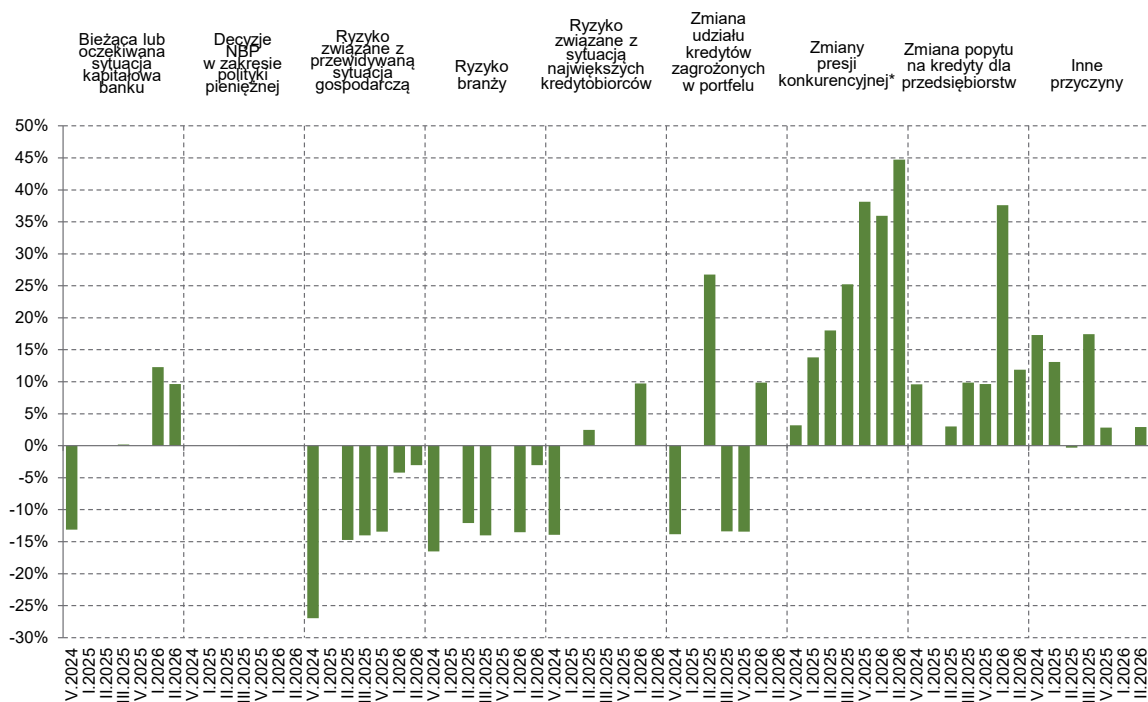
Ankietowane banki złagodziły wszystkie wymienione w ankiecie warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, w tym obniżyły marżę kredytową (procent netto odpowiednio: 44%, zob. wykres 2), a także zmniejszyły pozaodsetkowe koszty kredytu i wymagania co do zabezpieczenia kredytów (procent netto odpowiednio: 12% i 10%), oraz zwiększyły maksymalną kwotę kredytu i wydłużyły maksymalny okres kredytowania (procent netto odpowiednio: 19% i 10%).

Za czynniki sprzyjające łagodzeniu polityki kredytowej banki uznały głównie wzrost presji konkurencyjnej, m.in. ze strony innych banków i niebankowych instytucji finansowych (procent netto odpowiednio: 45% i 17%, zob. wykres 3).

Wykres 2. Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

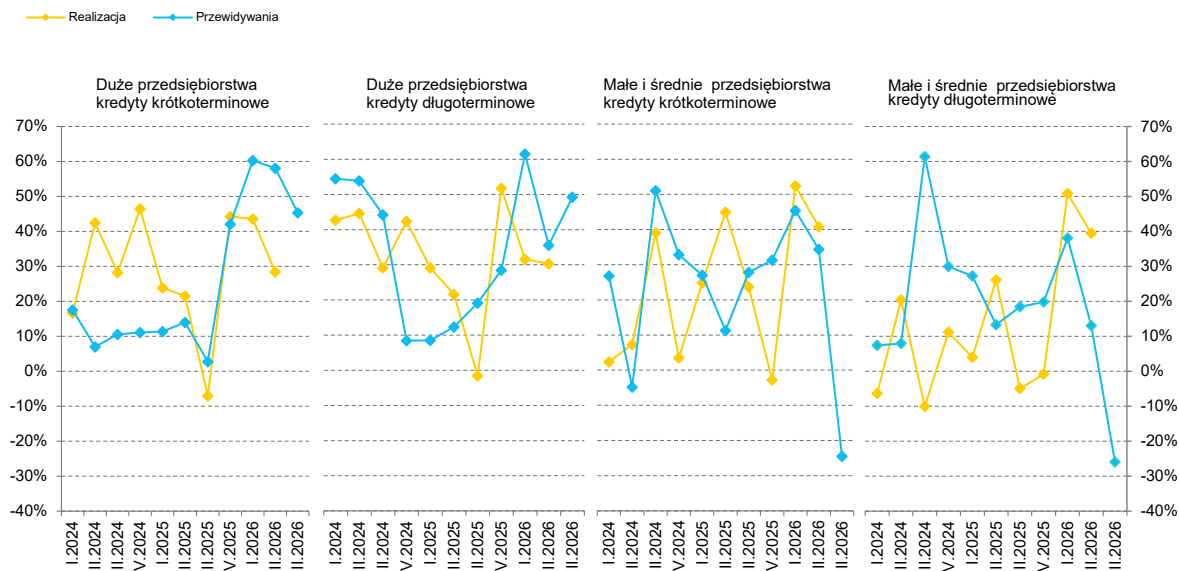
Wykres 3. Przyczyny zmian polityki kredytowej

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

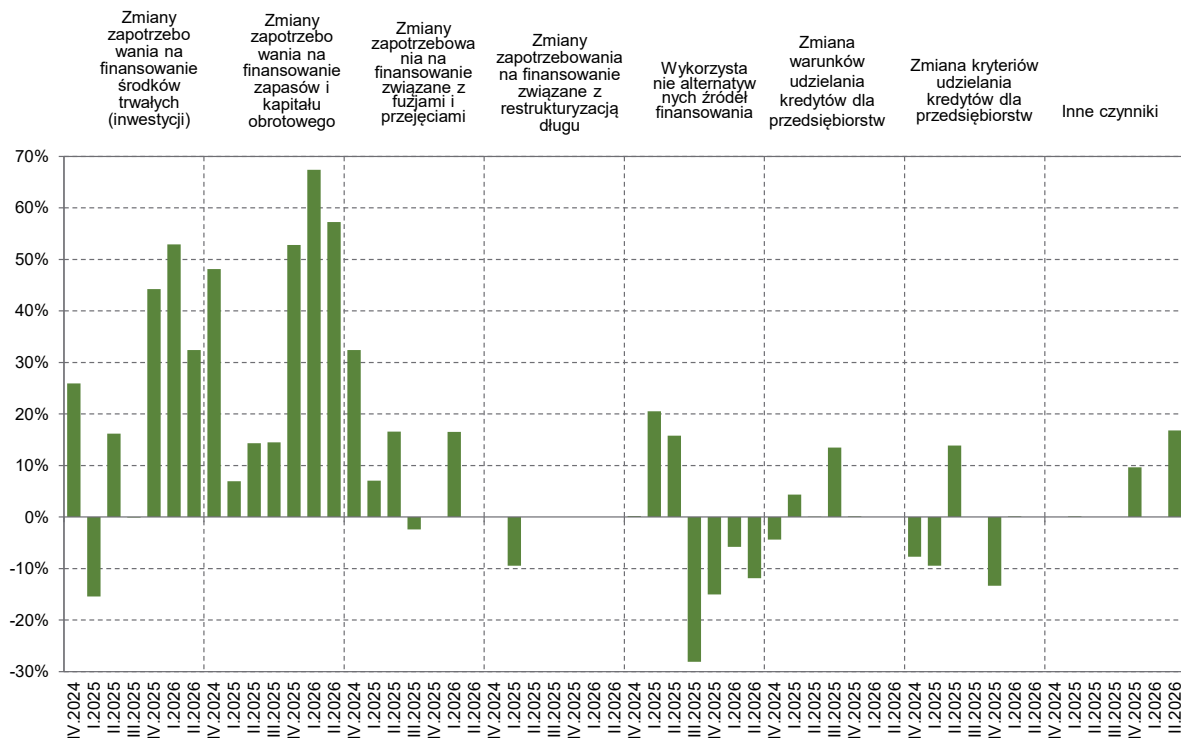
W II kwartale 2026 r. banki zanotowały wzrost popytu na kredyty zarówno ze strony dużych przedsiębiorstw (procent netto: 28% dla kredytów krótkoterminowych i 30% dla długoterminowych; zob. wykres 4), jak i MSP (procent netto odpowiednio: 41% i 40%).

Wykres 4. Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw

Za główne przyczyny wzrostu popytu banki uznały wzrost zapotrzebowania przedsiębiorstw na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego oraz środków trwałych (inwestycji) (procent netto odpowiednio: 57% i 32%, zob. wykres 5). Ponadto w opinii ankietowanych instytucji na wzrost popytu wpłynęło także zwiększone zapotrzebowania na finansowanie związane z inwestycjami publicznymi i finansowanymi z KPO (procent netto: 17%). W kierunku spadku popytu działało wykorzystanie alternatywnych źródeł finansowania w postaci kredytów z innych banków (procent netto: 10%).

W III kwartale 2026 r. banki nie zamierzają istotnie zmieniać polityki kredytowej wobec dużych przedsiębiorstw i złagodzić ją w przypadku sektora MSP (kredyty krótkoterminowe i długoterminowe odpowiednio: 19% i 18%, zob. wykres 1). Banki oczekują dalszego wzrostu popytu na kredyt dla dużych przedsiębiorstw (kredyty krótkoterminowe i długoterminowe odpowiednio: 45% i 49%, zob. wykres 4) i spadku dla sektora MSP (procent netto odpowiednio: -25% i -26%).

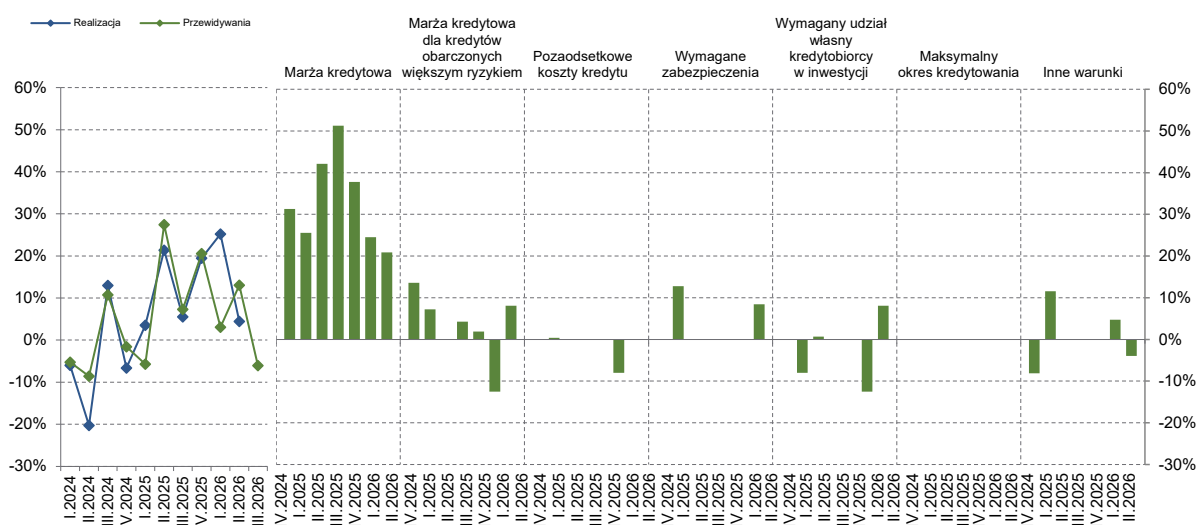

Kredyty dla gospodarstw domowych

Kredyty mieszkaniowe

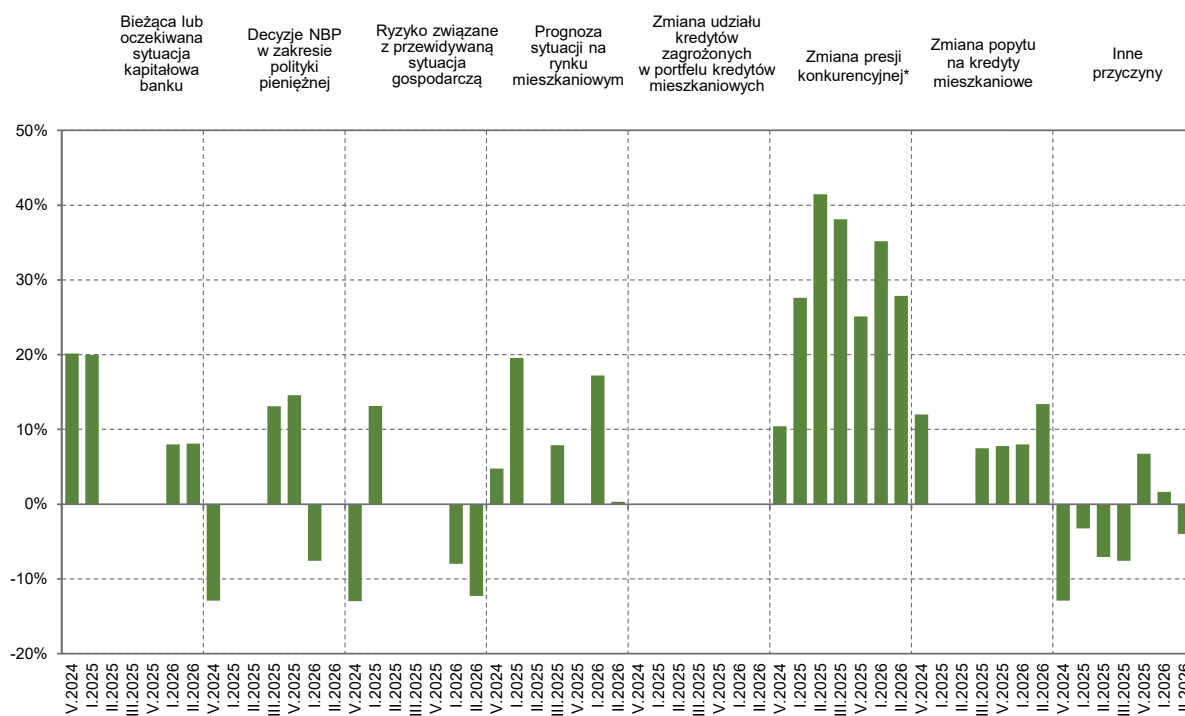
W II kwartale 2026 r. banki nie zmieniły kryteriów (procent netto: 4%, zob. wykres 6) oraz większości warunków udzielania kredytów mieszkaniowych, z wyjątkiem ponownego zmniejszenia marży kredytowej (procent netto: 21%).

Wykres 6. Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

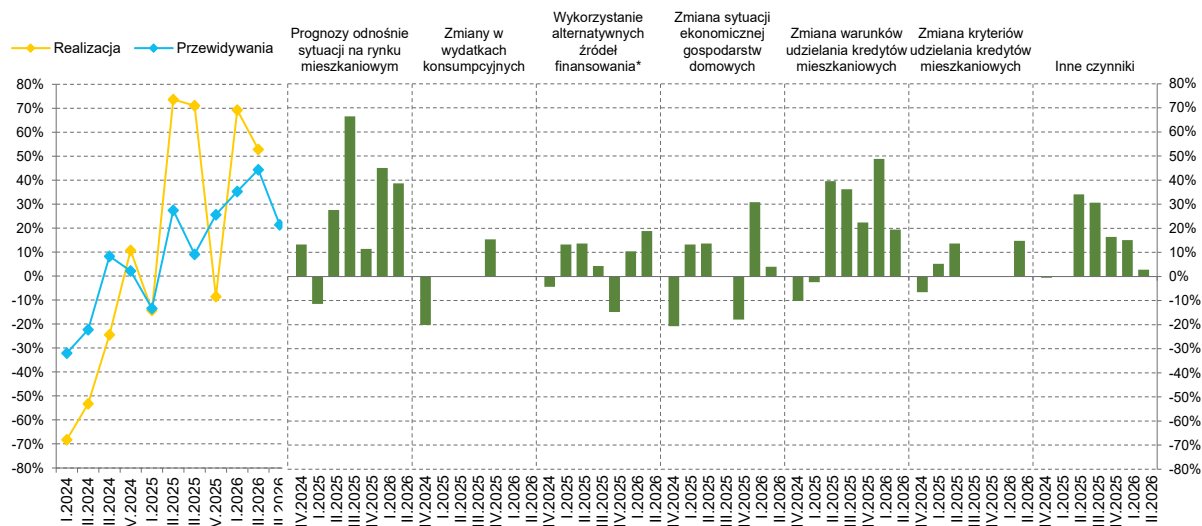
Do czynników wpływających na łagodzenie polityki kredytowej ankietowane banki zaliczyły przede wszystkim wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków uniwersalnych, banków hipotecznych i niebankowych instytucji finansowych (procent netto, odpowiednio: 28%, 20% i 15%, zob. wykres 7), a także zauważoną przez część banków zmianą popytu na kredyty mieszkaniowe i poprawę swej bieżącej lub oczekiwanej sytuacji kapitałowej (procent netto odpowiednio: 13% i 8%). Do zaostrzenia polityki kredytowej motywował niewielką grupę banków wzrost ryzyka związanego z przewidywaną sytuacją gospodarczą (procent netto -12%).

Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków uniwersalnych, innych banków hipotecznych oraz niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

Wykres 8. Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: kredytów z innych banków, oszczędności gospodarstw domowych oraz innych źródeł finansowania. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

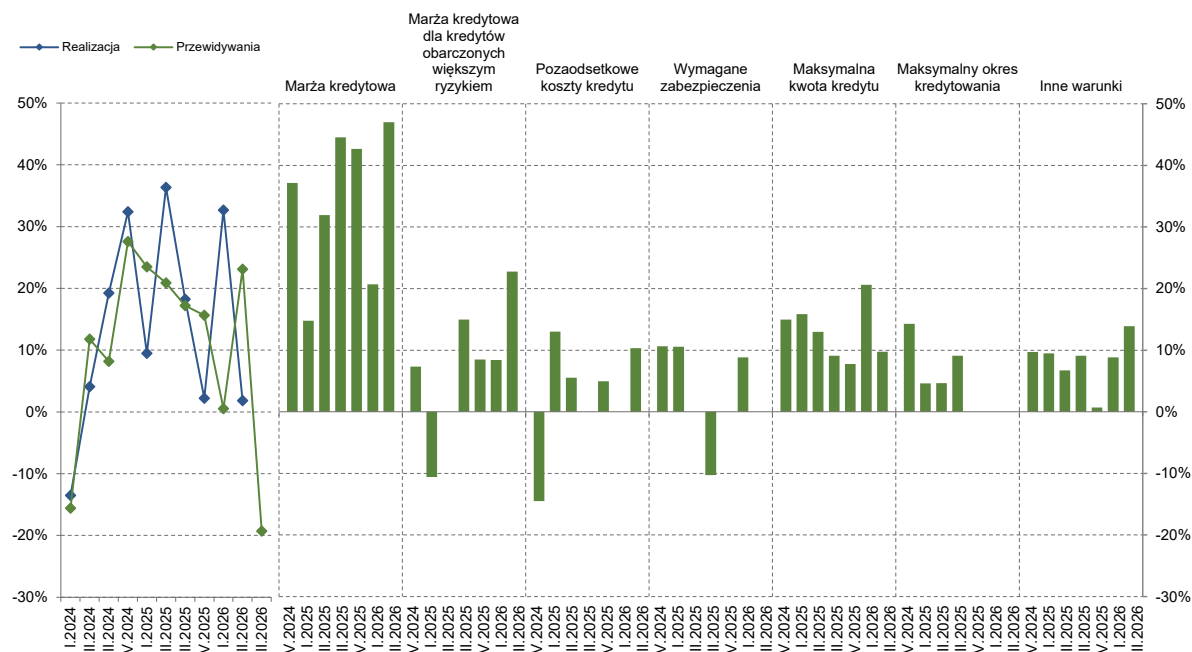
W II kwartale 2026 r. większość banków odnotowało wzrost popytu na kredyty mieszkaniowe (procent netto: 53%, zob. wykres 8). Za przyczyny wzrostu popytu banki uznały prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym (procent netto: 39%), a także dotychczasowe złagodzenie warunków i kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto, odpowiednio: 19% i 15%, zob. wykres 8). Za przyczyny wzrostu popytu banki uznały również spadek wykorzystywania alternatywnych źródeł finansowania, zwłaszcza oszczędności gospodarstw domowych (procent netto: 19%).

W III kwartale 2026 r. banki zamierzają zaostrzyć kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych¹ (procent netto: -6%, zob. wykres 6) i oczekują wzrostu popytu na te kredyty (procent netto: 21%, zob. wykres 8).

Kredyty konsumpcyjne

W II kwartale 2026 r. banki utrzymały dotychczasowe kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto: 2%, zob. wykres 9) oraz złagodziły większość wymienionych w ankiecie warunków kredytowania, w tym zmniejszyły marżę kredytową dla kredytów normalnych i obciążonych większym ryzykiem (procent netto odpowiednio: 47% i 23%), a także zwiększyły maksymalną kwotę kredytu i zmniejszyły pozaodsetkowe koszty kredytu (procent netto – w obu przypadkach po 10%). Stabilizacja polityki kredytowej nastąpiła mimo wcześniejszych zapowiedzi jej złagodzenia.

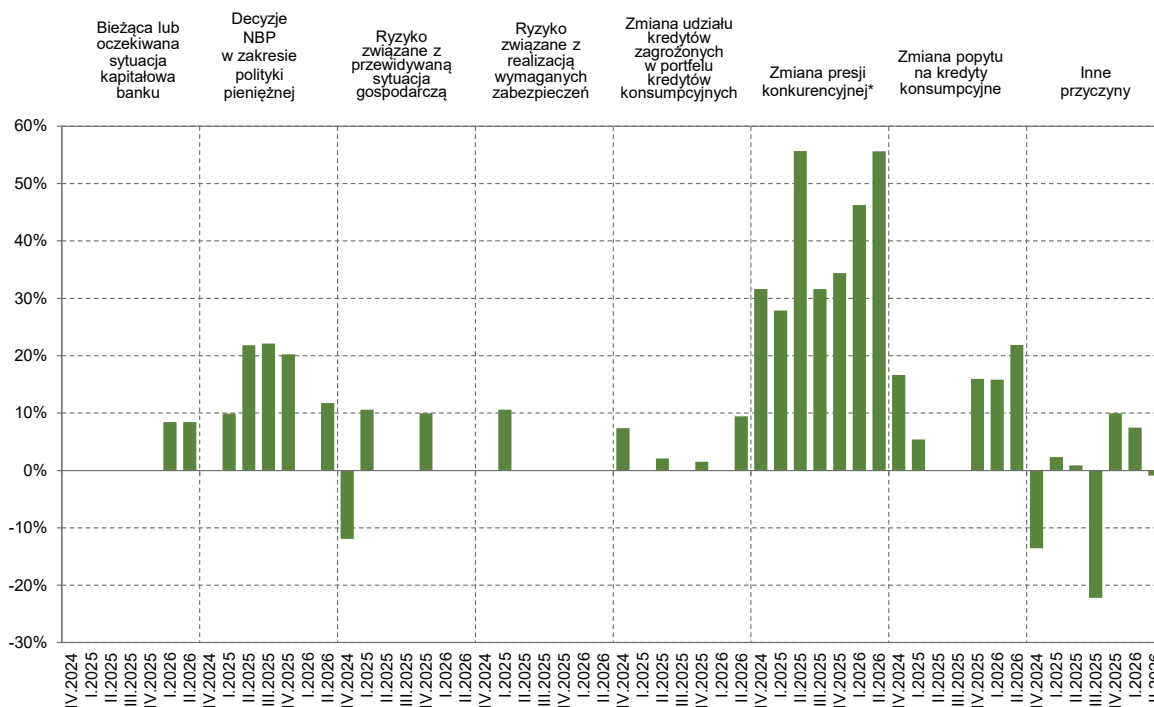
Wykres 9. Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

¹ Około 25% banków zamierza zaostrzyć politykę kredytową dla kredytów mieszkaniowych, a złagodzić - 19%.

W opinii ankietowanych banków do złagodzenia polityki kredytowej przyczyniał się głównie wzrost **presji konkurencyjnej ze strony innych banków** (procent netto 56%, zob. wykres 10), a w mniejszym stopniu również zmiana popytu na kredyty konsumpcyjne i wcześniejsze decyzje NBP w zakresie polityki pieniężnej (procent netto odpowiednio: 22% i 12%, zob. wykres 10).

Wykres 10. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

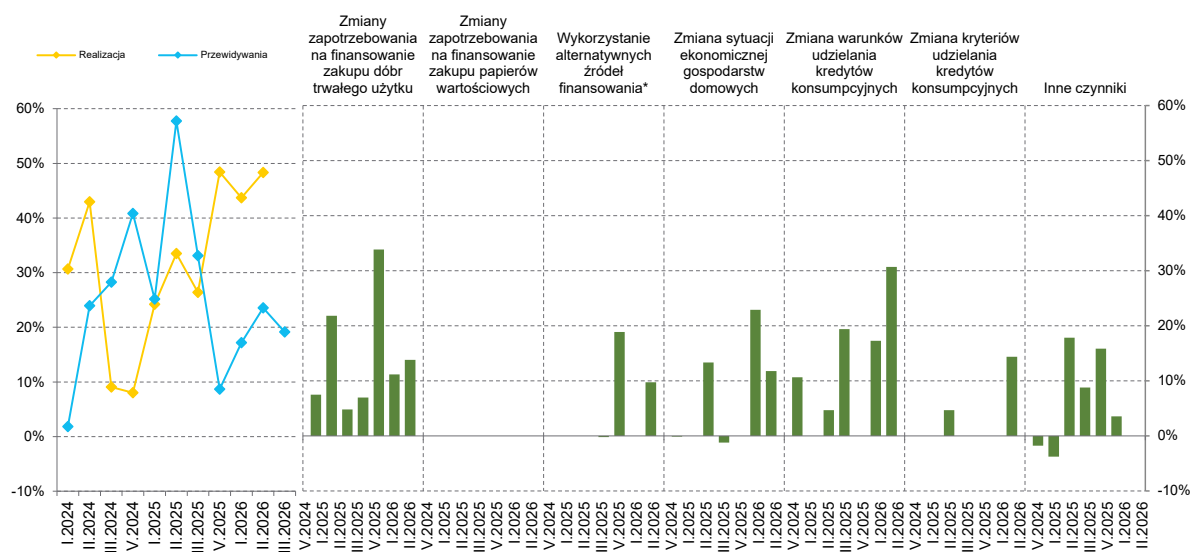

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków oraz niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

W II kwartale 2026 r. banki ponownie odczuły wzrost popytu na kredyty konsumpcyjne (procent netto: 48%, zob. wykres 11), co w ich opinii wynikało głównie z dotychczasowego złagodzenia warunków i kryteriów **udzielania kredytów konsumpcyjnych** (procent netto odpowiednio: 31% i 14%). Większy popyt wynikał również ze wzrostu zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku i poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (procent netto odpowiednio: 14% i 12%).

W III kwartale 2026 r. banki zamierzają zaostrzyć kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto: -19%, zob. wykres 9) i oczekują dalszego wzrostu popytu (procent netto: 19%, zob. wykres 11).

Wykres 11. Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: środków własnych, kredytów z innych banków, kredytów z niebankowych instytucji finansowych, emisji papierów dłużnych i emisji akcji. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie³.

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 23 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania, i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1. Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności uwzględniona przy liczeniu wag

Nr. pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.

Źródło: NBP.

³ Ważenie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego. Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia”, Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

Poszczególnym odpowiedziom na *wszystkie pytania* przypisywana jest zatem waga będąca udziałem banku w danym segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta⁴.

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkami odpowiedzi pokazującymi przeciwne kierunki zmian, oraz wskaźnik rozproszenia, definiowany jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”. Wielkości te pokazują zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sposób liczenia procentu netto

Nr. pytań	Definicja procentu netto
1, 8	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
2, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania warunków
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej”. Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie” i „wzrósł nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie” i „zmniejszył się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu” i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu” i „nieznaczny wpływ na spadek popytu”. Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzona” i „zostanie nieznacznie złagodzona” a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzona” i „zostanie nieznacznie zaostrzona”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie” i „wzrośnie nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie” i „zmniejszy się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

⁴ W momencie opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na około trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.

nbp.pl

